

Ungdomsarbejdsløshed

Beskæftigelsen for de unge falder fortsat

Nye tal viser, at beskæftigelsen for de unge mellem 15 og 29 år fortsat falder. Det seneste kvartal er beskæftigelsen faldet med ca. 6.700 personer. Arbejdsløsheden for de 15-29-årige er nu på 12,7 pct. Før krisen var ungdomsarbejdsløsheden blot 5,3 pct. Stigningen i ungdomsarbejdsløsheden herhjemme har været blandt de voldsomste i EU. Kun lande som Spanien, Irland, Grækenland og Portugal samt nogle få østeuropæiske lande har oplevet større stigninger i ungdomsarbejdsløsheden.

af arbejdsmarkedsøkonom **Erik Bjørsted**
& stud.polit **Niels Storm Knigge**

5. september 2011

Analysens hovedkonklusioner

- Beskæftigelsen for de unge mellem 15 og 29 år er faldet med 6.700 personer det seneste kvartal. Fra krisens udbrud er beskæftigelsen faldet med godt 82.500 personer, og andelen af unge i beskæftigelse er faldet fra 74 pct. til blot 62 pct.
- Arbejdsløsheden for de 15-29-årige var i 2. kvartal 2011 på ca. 12,7 pct. mod blot 5,3 pct., inden krisen satte ind.
- Stigningen i ungdomsarbejdsløsheden herhjemme er blandt de voldsomste i Europa. Kun lande som Spanien, Irland, Grækenland og Portugal samt nogle få østeuropæiske lande har oplevet større stigninger i ungdomsarbejdsløsheden.
- Ungdomsarbejdsløsheden er nu på sit højeste niveau siden 1993.
- Regeringens seneste vækststudspil er i den forbindelse efter alt at dømme utilstrækkeligt.

Kontakt

Arbejdsmarkedsøkonom

Erik Bjørsted

Tlf. 33 55 77 15

Mobil 27 68 79 50

eb@ae.dk

Kommunikationsmedarbejder

Mikkel Harboe

Tlf. 33 55 77 22

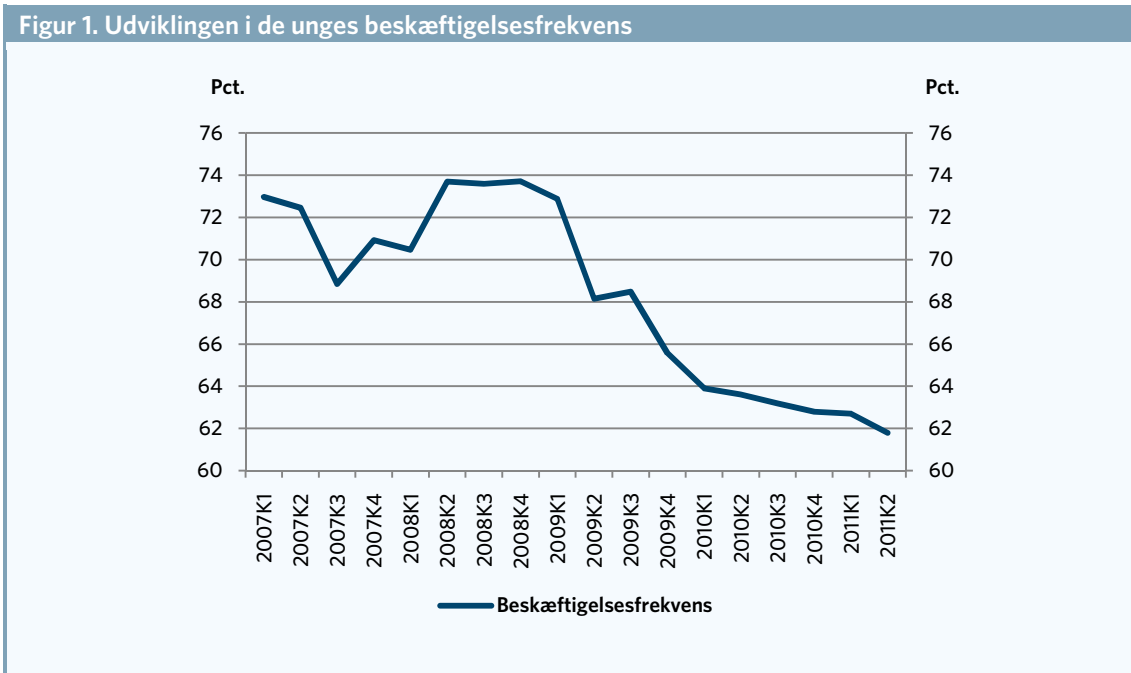
Mobil 28 36 87 50

mh@ae.dk

Beskæftigelsen for de unge falder fortsat

Beskæftigelsen for de unge mellem 15 og 29 år falder fortsat. Det seneste kvartal faldt beskæftigelsen med ca. 6.700 personer, og siden toppunktet i 4. kvartal 2008 er beskæftigelsen for de unge faldet med godt 82.500 personer.

Udviklingen afspejles også i de 15-29-åriges beskæftigelsesfrekvens, som er styrtdykket under krisen. Det fremgår af figur 1. Før krisen satte ind i efteråret 2008, var ca. 74 pct. af de 15-29-årige i beskæftigelse, mens andelen nu blot er ca. 62 pct.

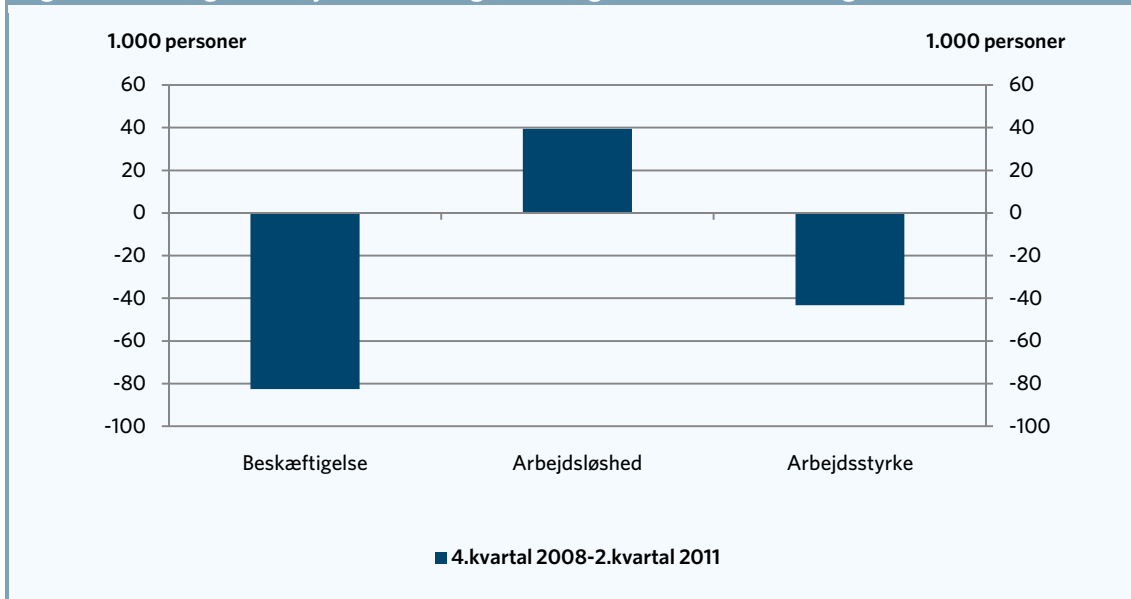
Anm.: Data er sæsonkorrigeret. Der ses på de 15 til 29-åriges beskæftigelse i forhold til befolkningsstørrelsen af de 15-29-årige.
 Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistik, Arbejdskraftundersøgelsen, 2. kvartal 2011.

Beskæftigelsesudviklingen ses også i et vist omfang afspejlet i arbejdsløshedstallene for de 15 til 29-årige. Arbejdsløsheden er for denne gruppe vokset massivt under krisen – dog ikke helt så voldsomt som beskæftigelsestab. Det fremgår af figur 2, som viser ændringen i beskæftigelsen, ledigheden og arbejdsstyrken fra 4. kvartal 2008, hvor beskæftigelsen toppede og frem til 2. kvartal 2011.

Som det fremgår, er arbejdsløsheden vokset med knapt 40.000 personer, hvilket svarer til knapt halvdelen af faldet i beskæftigelsen. At arbejdsløsheden ikke er vokset mere skyldes, at ca. 43.000 unge i alderen 15-29 år har trukket sig ud af arbejdsstyrken.

Hvis de unge har forladt arbejdsmarkedet for at tage en uddannelse, er faldet i arbejdsstyrken for de 15-29-årige ikke bekymrende, men hvis det er fordi, de unge simpelthen taber fodfæstet på arbejdsmarkedet og mere eller mindre permanent forlader arbejdsmarkedet, er udviklingen meget bekymrende. At sidstnævnte frygt ikke er ubegrundet ses bl.a. af, at antallet af unge kontanthjælpsmodtagere uden for arbejdsmarkedet er vokset med ca. 12.000 under krisen. Erfaringsmæssigt er det en vanskelig gruppe at få tilbage på arbejdsmarkedet.

Figur 2. Udviklingen i arbejdsløsheden og beskæftigelsen for de 15-29-årige

Anm.: Data er sæsonkorrigeret.

Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistik, Arbejdskraftundersøgelsen, 2. kvartal 2011.

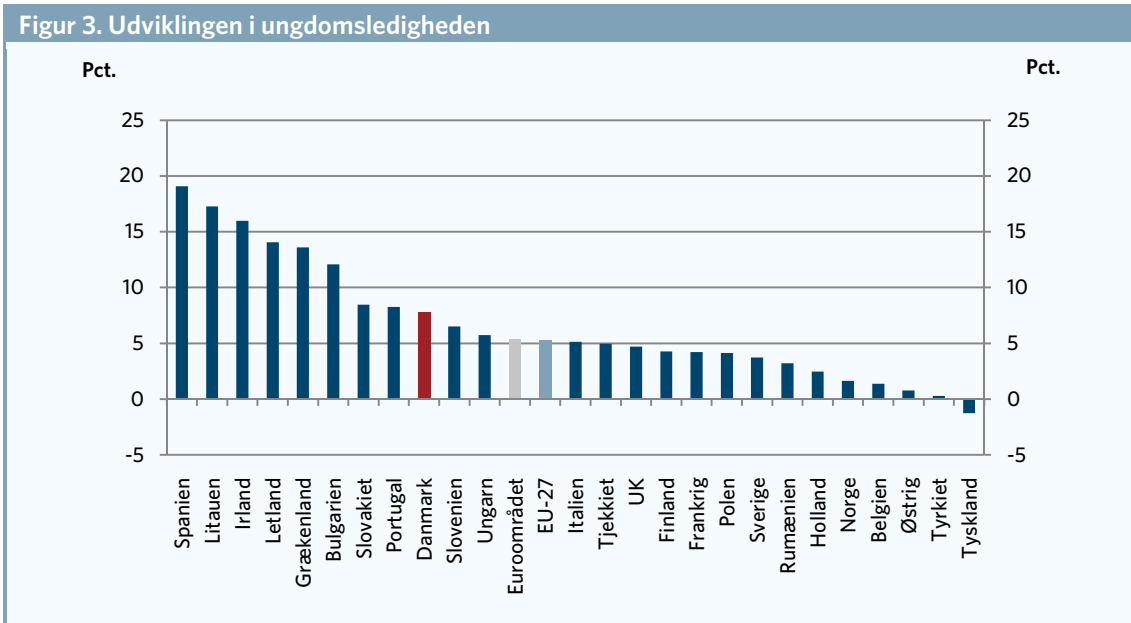
Stigningen i ungdomsarbejdsløsheden blandt de voldsomste i Europa

Selvom arbejdsløsheden for de unge mellem 15 og 29 år ikke har været lige så voldsom, som beskæftigelsestabet, har stigningen i arbejdsløsheden dog stadigvæk været voldsom.

Arbejdsløsheden for de 15-29-årige var i 2. kvartal 2011 på 12,7 pct. (sæsonkorrigeret). I 2. kvartal 2008, hvor arbejdsløsheden var lavest for de 15-29-årige, var det blot 5,3 pct. af de unge mellem 15-29 år, som var arbejdsløse.

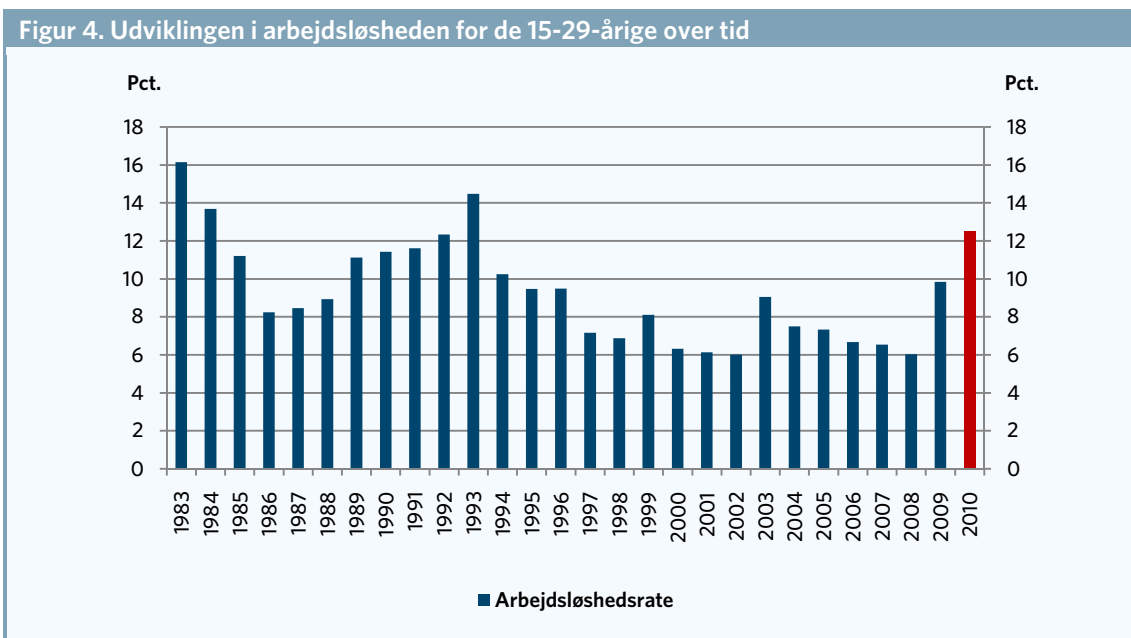
Stigningen i ungdomsarbejdsløsheden herhjemme er faktisk blandt de største i Europa. Det fremgår af figur 3, som viser væksten i pct.point fra 1. kvartal 2008 til 1. kvartal 2011. Der er kun data for 2. kvartal for Danmark, hvorfor det er valgt at se på udviklingen fra 1. kvartal 2008 til 1. kvartal 2011.

Som det fremgår, er det kun lande som Spanien, Irland, Grækenland og Portugal samt enkelte østeuropæiske lande, som har oplevet en voldsommere stigning i arbejdsløsheden blandt de 15-29-årige.

Kilde: AE på baggrund af EUROSTAT.

Inden krisen havde Danmark internationalt set én af de laveste ledighedsprocenter blandt de 15-29-årige, hvilket fortsat er tilfældet, men afstanden til de andre lande er blevet indsnævret, og i historisk perspektiv er den nuværende ungdomsarbejdsløshed faktisk på størrelse med niveauet i slut-80'erne og start-90'erne, hvor ungdomsarbejdsløshed blev betragtet som et stort problem. Det fremgår af figur 4.

Anm.: Stikprøven fra Danmarks Statistik blev gjort større i 2007, hvilket har mindsket usikkerheden, men det kan også have løftet niveauet fra 2007 og frem.

Kilde: AE på baggrund af EUROSTAT.

Udviklingen er meget bekymrende og kan, med tanke på de kommende års svage opsving, blive meget vanskelig at vende igen.

Regeringens vækstpakke utilstrækkelig

Regeringens vækstpakke vurderes at kunne redde ca. 6.000-8.000 arbejdspladser i 2012, men med risikoen for en voldsommere global nedgang i økonomien, end der er lagt op til i den seneste prognose fra Finansministeriet, virker regeringens vækstpakke utilstrækkelig i forhold til at dæmme op for stigningen i ungdomsarbejdsløsheden. Finansministeriet vurderer selv, at en lavere vækst i udlandet på 1 pct. i både 2011 og 2012, vil medføre en bruttoledighed, som er 34.000 personer højere end i prognosen. I det lys synes en vækstpakke, som redder 6-8.000 arbejdspladser ikke af meget.

Samtidig er effekten af regeringens krisepakke usikker.

For det første prøver man igen at stimulere det private forbrug – bl.a. gennem udbetalingen af efterlønsindbetalingerne. Erfaringerne fra denne krise har vist, at det er svært at stimulere det private forbrug i krisetider, som man fx har forsøgt med skattelettelser og udbetalingen af SP-opsparingen. Forbrugerne er tilbageholdende i krisetider, og derfor er det ikke sikkert, at pengene kommer ud at arbejde.

For det andet er det usikkert, om kommunerne med udsigten til krav om offentlig nulvækst de kommende år tør låne penge til nye offentlige bygge- og anlægsinvesteringer. Regeringen har i sit seneste udspil afsat yderligere 1,6 mia. kr., som kommunerne kan låne til offentlige bygge- og anlægsinvesteringer. Den model har dog i løbet af krisen vist sig at være uhensigtsmæssig, fordi kommunerne med udsigt til besparelserne ikke har turdet låne penge til kommunale anlægsinvesteringer, som regeringen tidligere har givet mulighed for.

Derudover vil regeringen skabe 1.000 flere praktikpladser til de unge på erhvervsskolerne. I øjeblikket mangler næsten 10.000 en praktikplads, hvorfor 1.000 flere praktikpladser ikke er nok til at dække behovet.

Endelig står de bebudede besparelser fra Finansloven 2011 på uddannelse og forskning på 5 mia. kr. fortsat ved magt. Af de 5 mia. kr. skal der spares 750 mio. kr. på ungdomsuddannelserne. Besparelserne gør det ikke lettere at skabe vækst og velstand, og gør det heller ikke lettere at sikre, at de unge får en uddannelse, som i sidste instans vil sikre dem den tætteste og stærkeste tilknytning til arbejdsmarkedet.

Adskillige unge kan blive tabt på gulvet, hvis udviklingen ikke vendes.

Eksempelvis er antallet af unge kontanthjælpsmodtagere, som er placeret i en matchgruppe udenfor arbejdsstyrken, og som vurderes at være ikke-arbejdsmarkedssparate, vokset med ca. 12.000 fuldtidspersoner siden krisens udbrud. Det er en tydelig advarsel om, at vi risikerer at tabe mange unge på gulvet, hvis krisetiltagene er utilstrækkelige.